

OPEN SOCIETY INSTITUTE
EU Monitoring and Advocacy Program

OPEN SOCIETY FOUNDATION
Media Program

Televize v Evropě:

Doplňující zprávy 2008

ČESKÁ REPUBLIKA

Televízia v Európe:

Doplňujúce správy 2008

SLOVENSKO

Published by

OPEN SOCIETY INSTITUTE

Október 6. u. 12.
H-1051 Budapest
Hungary

400 West 59th Street
New York, NY 10019
USA

© OSI/EU Monitoring and Advocacy Program, 2008
All rights reserved.

TM and Copyright © 2008 Open Society Institute

EU MONITORING AND ADVOCACY PROGRAM

Október 6. u. 12.
H-1051 Budapest
Hungary

Websites

<www.eumap.org>

<www.mediapolicy.org>

Design & Layout by Q.E.D. Publishing

Obsah

Poděkování	3
Předmluva	5
Doplňující zprávy 2008 Česká republika	7

Obsah

Podakovanie	49
Uvod	51
Doplňujúce správy 2008 Slovensko	53

Poděkování

Tato zpráva je součástí série monitorovacích zpráv se společným názvem: Televize v Evropě 2008. Předkládá aktualizovanou situaci v devíti z původních dvaceti zemí, sledovaných v původním monitorovací sérii z roku 2005: Televize v Evropě: regulace, politika a nezávislost. Mezi země monitorované v roce 2008 patří: Albánie, Bulharsko, Česká republika, Itálie, Litva, Makedonie, Polsko, Rumunsko a Slovensko.

Obě série zpráv připravil program EUMAP (EU Monitoring and Advocacy Program) při Open Society Institute a Mediální program při Open Society Foundation, ve spolupráci s místními experty. EUMAP a Mediální program by tímto chtěli poděkovat lidem, kteří se na projektu podíleli. Veškerou zodpovědnost za obsah zpráv nesou oba výše zmíněné programy.

“Televize v Evropě 2008, Česká republika”

Editoři

Marius Dragomir (Media Program)

Projektový manažer a editor

Mark Thompson (Media Program)

Editor

Regionální zpravodajka

Eva Rybkova

*Policy Association for an Open Society
(PASOS)*

Tým OSI

Gordana Janković (Media Program)

Programová ředitelka

Biljana Tatomir (Media Program)

Zástupkyně programové ředitelky

Miriam Anati (EUMAP)

Advocacy and Communications

Andrea Gurubi Watterson (EUMAP)

Programová koordinátorka

Csilla Tóth (EUMAP)

Programová asistentka

Joost van Beek (EUMAP)

Website-manažer

Sergey Shabanov (EUMAP)

Website-vývoj

Předmluva

Pokračování zprávy Televize v Evropě 2008 je společným monitorovacím projektem programu EUMAP (EU Monitoring and Advocacy Program) při Open Society Institute a mediálního programu Open Society Foundation (Media Program at the Open Society Foundation). Zpráva aktualizuje a navazuje na výsledky původního projektu *Televize v Evropě: regulace, politika a nezávislost, který monitoroval 20 zemí* a vyšel v říjnu 2005.

Zpráva z roku 2005 došla k závěru, že stěžejní role televize – podpora demokracie v Evropě je ohrožena. Ukázalo se, že veřejnoprávní televize jsou na úkor kvality nuceny soutěžit s komerčními kanály a řada z nich je závislá na vládě nebo politických stranách.

V komerčním sektoru navíc docházelo ke stále větší koncentraci vlastnictví, často s jasným napojením na politiku. Tento vývoj ohrožoval pluralitu a rozmanitost vysílání, mezi nejvíce ohroženými byli pak nové demokracie střední a východní Evropy.

Původní projekt *Televize v Evropě* a s ním spojené aktivity skončily v červnu 2006. Od té doby mediální program (OSF Media Program) podpořil řadu navazujících projektů zaměřených na podporu závěrů a doporučení zprávy ve spolupráci s partnerskými organizacemi ve vybraných zemích.

V řadě zemí monitorovaných ve zprávě z roku 2005 došlo k významnému posunu. Tento vývoj v devíti z dvaceti původně monitorovaných zemí sleduje pokračování zprávy *Televize v Evropě 2008*, které bylo zahájeno v Londýně v březnu 2008. Nová zpráva konkrétně sleduje vývoj Albánie, Bulharsku, České republice, Itálii, Litvě, Polsku, Makedonii, Rumunsku a Slovensku. Tyto země byly vybrány, protože v nich stále dochází v významným změnám zemích v oblasti televizního vysílání.

Zpráva *Televize v Evropě 2008* mapuje změny v oblasti mediální legislativy, politiky a trhu za poslední tři roky a hodnotí pokrok – anebo naopak jeho nedostatek – v těchto zemích došlo ve zvýšení nezávislosti a pluralismu v oblasti televizního vysílání.

Podobně jako původní zpráva z roku 2005, navazující zpráva je určená politikům, zástupcům občanské společnosti, stejně jako akademikům a měla by přispět k prosazení změn tam, kde je to zapotřebí.

Devět regionálních zpráv napsali místní experti s podporou partnerských neziskových organizací. Všechny zprávy jsou napsány podle jednotné metodologie což umožňuje komparativní analýzu. OSI a OSF berou na sebe veškerou zodpovědnost za obsah zpráv.

O EUMAPu

EUMAP (EU Monitoring and Advocacy Program při Open Society Institute) monitoruje vývoj ve vybraných oblastech lidský práv a legislativy jak v členských zemích Evropské unie, tak v kandidátských zemích i potencionálních kandidátských zemích.

EUMAP spolupracuje s regionálními experty a neziskovými organizacemi na zprávách, které jsou rozšiřovány po celé Evropě a celém světě. Zprávy jsou koncipovány tak, aby podpořily širší účast v procesu vytváření společných evropských demokratických hodnot a zároveň zajistily průběžný monitoring dodržování lidských práv v celé EU.

Kromě monitorovacích zpráv Televize v Evropě, se EUMAP v současné době soustředí na přístup romské populace ke vzdělání a situaci Muslimů ve vybraných evropských městech.

V minulosti EUMAP monitoroval Televize v Evropě v roce 2005, ochranu práv menšin, práva mentálně postižených lidí, nezávislost a způsobilost soudnictví, korupční a protikorupční politika a rovné příležitosti pro ženy a muže.

Všechny zprávy a další informace o programu EUMAP jsou dostupné na www.eumap.org.

O Mediální programu (Media Program)

Cílem Mediálního programu je podpora nezávislých, profesionálních a životaschopných médií a kvalitní žurnalistiky a to především v zemích, které procházejí procesem přechodu k demokracii a budování fungujících mediálních trhů. Program podporuje iniciativy, jejichž cílem je přispívat k tomu, aby mediální legislativa vyhovovala mezinárodně uznávaným demokratickým standardům, zvyšovat profesionalitu novinářů a mediálních manažerů, podporovat profesní novinářské organizace a zavádět mechanismy samoregulace médií. Mediální program také podporuje média, která se zasazují za hodnoty otevřené společnosti a také iniciativy zaměřené na monitoring a boj proti zasahování do svobody projevu a iniciativy, prosazující změny mediální politiky za účelem zachování plurality v oblasti vlastnictví médií a rozmanitosti názorů v médiích.

Program se tradičně zaměřoval na země Střední, Východní a jihovýchodní Evropy, zemí bývalého Sovětského svazu a Mongolska. V posledních sedmi letech se rozšířil také do zemí Západní a Jižní Afriky, Jihovýchodní Asie a Latinské Ameriky.

Televize v Evropě:
Doplňující zprávy 2008

Česká republika

Eva Rybková

Obsah

A. Shrnutí	11
B. Doporučení	13
1. Původní doporučení z roku 2005, s komentářem	13
1.1 Mediální politika	13
1.2 Regulační úřady	14
1.3 Veřejnoprávní televize (ČT)	15
1.4 Komerční vysílání	16
2. Nová doporučení podložená zprávou z roku 2008	16
2.1 Regulační úřady	16
2.2 Veřejnoprávní televize (ČT)	17
C. Hlavní poznatky monitorovací zprávy 2008	18
1. Situace na televizním trhu	18
1.1 Klíčové politické a legislativní události	18
1.2 Evropská legislativa	22
1.3 Situace na trhu televizního vysílání	23
2. Regulace a systém udělování licencí v oblasti televizního vysílání	25
2.1 Regulační úřady a rámec	25
2.2 Systém udělování licencí	26
3. Regulace a management veřejnoprávní vysílání	30
3.1 Veřejnoprávní televize – legislativa a politika	30
3.2 Veřejnoprávní televize – struktura řízení	30
3.3 Financování veřejnoprávní televize	31
3.4 Redakční zásady	33
4. Komerční vysílání	34
4.1 Regulace a management	34
4.2 Vlastnictví a křížení vlastnictví	35
4.3 Reklamní trh	36
4.4 Redakční zásady a nezávislost	38
4.5 Regionální a místní vysílání	39
5. Program	40

5.1 Programová nabídka	40
5.2 Obecná ustanovení o zpravodajství a programu	42
5.3 Kvóty	43
5.4 Závazky pro veřejnoprávní a komerční provozovatele vysílání	43
6. Závěry	43
Příloha 1. Legislativa citovaná ve zprávě	45
Příloha 2. Seznam literatury	46

Seznam tabulek

Tabulka 1. Přehled hlavních legislativních změn (mediální novely z let 2006 a 2007)	22
Tabulka 2. Podíl evropské tvorby v televizním vysílání (2006), %	23
Tabulka 3. Celkový počet vysílacích licencí (2006 a 2007)	24
Tabulka 4. Sledovanost televizních stanic (2005–2007), %	24
Tabulka 5. Podíl různých systémů příjmu televizního vysílání (2006)	25
Tabulka 6. Výnosy ČT z televizních poplatků (2005–2008)	32
Tabulka 7. Náklady a výnosy ČT (2006–2007)	33
Tabulka 8. Podíl na reklamním trhu (2006, čisté zisky), %	37
Tabulka 9. Podíl na výdajích za reklamu (2006, hrubé příjmy), %	37
Tabulka 10. Seznam regionálních televizních stanic v České republice	39
Tabulka 11. Programová skladba vysílání ČT (2006–2007)	41

Seznam zkratk

AVMS	Audiovisual Media Services (audiovizuální mediální služby)
CME	Central European Media Enterprises
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČSZV	České sdružení pro značkové výrobky
ČT	Česká televize

ČTK	Česká tisková kancelář
ČTÚ	Český Telekomunikační Úřad
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
MTG	Modern Times Group
NKS	Národní koordinační skupina pro digitalizaci
ODA	Občanská demokratická aliance
ODS	Občanská demokratická strana
RRTV	Rada pro rozhlasové a televizní vysílání
RTA	Regionální Televizní Agentura
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
US-DEU	Unie Svobody–Demokratická unie
ÚSP AV ČR	Ústav státu a práva Akademie věd České republiky

A. Shrnutí

Nejvýznamnější událostí na českém televizním trhu za poslední tři roky byl rozjezd digitalizace. Po zdoluhavých odkladech začali v roce 2008 vysílat první soukromé digitální televizní kanály. Schvalování zákonů, které digitalizaci umožnily poznamenal vlekly a spletitý zákonodárny proces, kterému dominovaly politické roztržky mezi nejvlivnějšími zájmovými skupinami. Noví hráči neměli šanci vstoupit na trh, kterému dosud schází energie i konkurence. Od doby kdy vláda přijala první prohlášení k digitalizaci elektronických médií uplynulo již deset let a Zákon o elektronickém vysílání, stěžejní legislativa regulující tuto oblast, byl od roku 2003 pozměněn více než desetkrát.

Pozitivní stránkou věci je, že technologický proces a do určité míry také tlak ze strany Evropské Unie (EU) uspíšit digitalizaci, úspěšně podpořil širší debatu mezi všemi zainteresovanými hráči a skupinami na trhu. Tato diskuse se odehrává na specializovaných internetových stránkách, konferencích a seminářích a také v rozhlasu a televizi, které teď už mnohem otevřeněji připouští politizaci médií.

Televiznímu trhu stále schází zdravá konkurence. Čtyři celoplošné terestrické kanály – komerční TV Nova a Prima TV a dva veřejnoprávní kanály – stále ovládají téměř celý trh. Reklamní průmysl i nyní prahne po větší konkurenci, kterou nové kanály dosud nezajistily.

Nejnovejší změna Zákona o rozhlasovém a televizním vysílání (2007) konečně odblokovala proces digitalizace. Poprvé bylo dosaženo politické shody při schvalování legislativy týkající se elektronického vysílání, a to přesto, že k tomu došlo pod tlakem trhu. Politici museli konečně ustoupit faktu, že analogové vysílání nebude po roce 2015¹ podporováno a digitalizace se tím pádem nedá odkládat donekonečna.

Vstup prvních šesti digitálních televizních stanic na trh v roce 2008 z krátkodobého pohledu pravděpodobně nebude mít na český trh elektronického vysílání velký vliv. Především proto, že tito nováčkové stále nejsou dostatečně etablováni a nemají stejný dosah jako dvě stávající celoplošné komerční stanice. Nárůst a uznání diváků také vyžaduje vytrvalý marketing a kampaň na podporu značky, a ty potřebují svůj čas. Přesto se očekává, že nově narozené digitální stanice si v příštích několika letech najdou své místo na trhu (poté co ve více regionech dojde k vypnutí analogového signálu) a výrazně změní televizní vysílání ve středně až dlouhodobém výhledu.

Celková nabídka televizních stanic se výrazně nezměnila. TV Nova a Prima TV pokračují v neměnné nabídce seriálů, senzacechtivých zpráv, diváckých her a reality show. Veřejnoprávní televize (*Česká televize*, ČT) naopak pokročila v naplňování svého veřejnoprávního poslání – zpravodajství, publicistika, dokumentární a dramatická produkce dominuje jejímu vysílání. Přesto podezření, že ČT je pod politickým

¹ Ženevská regionální radiokomunikační konference 2006 (RRC-06)

nátlakem přetrvává a přetrvávat bude dokud bude mít Poslanecká sněmovna kontrolu nad Radou České televize – a to přesto, že jasné důkazy o politické manipulaci neexistují.

B. Doporučení

Některá důležitá doporučení z předchozí zprávy se uplatnila. Týká se to především doporučení ohledně podpory debaty o digitalizaci vysílání a opatření zaměřená na zachování rovnováhy na reklamním trhu před úplným přechodem na digitální vysílání. V oblasti zachování organizační nezávislosti obou regulátorů a veřejnoprávního vysílání, nebylo v posledních třech letech příliš mnoho změn dosaženo.

1. PŮVODNÍ DOPORUČENÍ Z ROKU 2005,² S KOMENTÁŘEM

1.1 Mediální politika

<i>Digitalizace</i>	
1. Vláda by měla iniciovat veřejnou diskusi o politice digitalizace. 2. V rámci vládní politiky digitalizace by mělo být za určitých okolností zachováno veřejnoprávní vysílání.	Doporučení 1-2 byla přijata. Vláda iniciovala debatu prostřednictvím veřejnoprávní televize. Souběžně se také rozběhla významná debata iniciována neúspěšnými žadateli o digitální licence a dalšími zainteresovanými subjekty – mediálními experty, poskytovateli služeb a reklamními agenturami. Čeká televize (veřejnoprávní televize) získala privilegium tím, že automaticky získala právo na vysílání v rámci multiplexu A, s největším pokrytím.
<i>Veřejné konzultace</i>	
3. Vláda by měla navrhnout a prosazovat politiku vytvářející nové mechanismy dohledu veřejnosti nad vysíláním.	Toto doporučení nebylo přijato. Nedošlo k žádným legislativním změnám, které by umožnily výraznější veřejnou účast v dohledu nad vysíláním prostřednictvím autority jakou je například Rada pro rozhlasové a televizní vysílání. Toto doporučení zůstává relevantní.

² “Zpráva o České republice”, v publikaci Open Society Institute, *Television across Europe: regulation, policy and independence (Televize v Evropě: regulace, politika a nezávislost*, Budapešť, 2005 (dále jen OSI/Česká republika), str. 549–551.

1.2 Regulační úřady

<i>Nezávislost</i>	
<p>4. Vláda by měla navrhnout legislativní změny, které by zaručily větší nezávislost, sankční pravomoci a efektivitu Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV).</p> <p>5. Vláda by měla iniciovat veřejnou diskusi na téma jmenování členů Rady pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) a zapojit do této diskuse i mediální odborníky a nevládní organizace. Měla by také iniciovat přijetí legislativních změn směřujících k reformování RRTV, tak aby její složení již nadále neodráželo rozdělení moci v Poslanecké sněmovně. Touto reformou by se zajistilo větší zastoupení občanů i profesionálů.</p> <p>6. Vláda by měla navrhnout legislativní změny s cílem zajistit, aby Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) měla stabilní a dlouhodobý příjem financí. Tyto finanční prostředky by měly postačovat k tomu, aby byla zajištěna nezávislost Rady, a neměly by sloužit jako nástroj, pomocí kterého vláda ovlivňuje činnost Rady.</p>	<p>Ani jedno z těchto doporučení nebylo přijato. Nevznikla žádná iniciativa směřující k reformě struktury RRTV a zvýšení její nezávislosti. Členství v Radě (RRTV) stále odráží rozložení moci v Poslanecké sněmovně. Přesto došlo od roku 2000 ke zlepšení a Rada je méně politizovaná než na začátku devadesátých let minulého století, kdy byli radní voleni striktně podle politického klíče. Tato doporučení zůstávají relevantní.</p>
<i>Různorodost mediálního trhu</i>	
<p>7. Vláda by měla navrhnout legislativní změny, jež by Radu pro rozhlasové a televizní vysílání opravňovaly a zavazovaly k tomu, aby zajistila transparentnost vlastnických struktur držitelů vysílacích licencí.</p>	<p>Toto doporučení nebylo přijato. RRTV přesto přijala v rámci svých pravomocí kroky ke zlepšení transparentnosti vlastnických vztahů v oblasti rozhlasového a televizního vysílání.</p>
<i>Regionální a místní vysílání</i>	
<p>8. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) by měla vytvořit strategii na podporu vývoje regionálních i lokálních televizních stanic.</p>	<p>Toto doporučení bylo přijato částečně. Ačkoli RRTV nepřišla se strategií pro rozvoj regionálních a místních televizních stanic, udělila digitální licencí síti regionálních televizních stanic, které se zavázaly zaměřit svůj program čistě na regionální problematiku.</p>
<i>Různorodost mediálního trhu</i>	
<p>9. Vláda by měla navrhnout legislativní změny, jež by Radu pro rozhlasové a televizní vysílání opravňovaly a zavazovaly k tomu, aby zajistila transparentnost vlastnických struktur držitelů vysílacích licencí.</p>	<p>Toto doporučení nebylo přijato. RRTV podnikla kroky k zprůhlednění vlastnických vztahů v oblasti elektronického vysílání. (<i>Vice doporučení č. 7.</i>)</p>

<i>Veřejná konzultace</i>	
10. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) by měla podporovat vznik sdružení diváků a měla by televizní stanice zavázat k tomu, aby těmto sdružením přidělovaly vysílací čas k vyjádření jejich názoru.	Toto doporučení nebylo přijato. RRTV ale stále registruje a zpracovává stížnosti diváků. Vytvoření reprezentativní asociace diváků by bylo krokem vpřed k zajištění účasti veřejnosti na rozhodování v oblasti vysílání.

1.3 Veřejnoprávní televize (ČT)

<i>Nezávislost</i>	
11. Vláda by měla vyvolat veřejnou diskusi na téma jmenování členů Rady ČT a Rady Českého rozhlasu. 12. Vláda by spolu s parlamentem měla České televizi zajistit status nezávislé veřejnoprávní společnosti tím, že odejme Poslanecké sněmovně dohled nad řízením stanice a činností Rady.	Žádné z těchto doporučení nebylo přijato. Neexistuje politická vůle k tomu, aby se přerušila pouta mezi veřejnoprávním vysíláním a politiky.
<i>Financování</i>	
13. Vláda by měla iniciovat přijetí takové legislativy, která by České televizi umožnila provozovat reklamní činnost až do doby úplného přechodu k digitalizaci, tak aby si udržela určitou míru konkurenceschopnosti na televizním trhu. 14. Vláda by měla navrhnout změny legislativy s cílem dosáhnout pravidelného zvyšování koncesionářských poplatků za rozhlas i televizi, a to v souladu s mírou inflace nebo indexem maloobchodních cen.	Doporučení 13 bylo přijato. Vláda umožnila České televizi vysílat reklamy do té doby co bude zcela vypnuto analogové vysílání. Doporučení 14 nebylo přijato a je stále relevantní. Ačkoli Parlament schválil vyšší rozhlasové a televizní poplatky v roce 2007. Neexistuje mechanismus na zajištění automatického zvýšení licenčního poplatku v závislosti na inflaci a dalších indikátorech.
<i>Profesní etika</i>	
15. Vláda by měla zajistit, aby Kodex České televize, především jeho část týkající se redakční činnosti, navrhovali a schvalovali zaměstnanci redakce, místo aby jej schvaloval parlament. Kodex by měl být k dispozici veřejnosti.	Toto doporučení nebylo přijato. ČT se řídí kodexem, který schvaluje parlament.

1.4 Komerční vysílání

<i>Rozmanitost mediálního trhu</i>	
16. Parlament by měl iniciovat novelizaci legislativy s cílem omezit křížení vlastnictví v sektoru tištěných médií a v sektoru vysílání.	Toto doporučení nebylo přijato. Ačkoli nedošlo k žádnému významnému křížení vlastnictví mezi těmito odvětvími, trh zaznamenal několik případů křížení vlastnictví. Parlament ale přijal opatření zabraňující křížení vlastnictví mezi majiteli komunikačních sítí a digitálními operátory a držiteli digitálních licencí, což je pozitivním opatřením zamezující koncentraci vlastnictví v digitálním řetězci.
<i>Profesionální etika</i>	
17. Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV) by od žadatelů o vysílací licenci měla vyžadovat interní kodex chování a etiky. Jeho předložení by bylo nezbytným předpokladem pro vydání licence na provoz komerční televizní stanice.	Toto opatření nebylo přijato. Očekává se, že licenční podmínky budou v digitální éře ještě uvolněnější.
<i>Mechanismy prosazování</i>	
18. Parlament by měl novelizovat Zákon o vysílání tak, aby posílil vynucování pravomoc RRTV týkající se dodržování licenčních podmínek ze strany televizních stanic, které obdržely vysílací licenci.	Toto opatření nebylo přijato. Se změnou systému udělování licencí je toto doporučení zastaralé. (Více část B.2.)

2. NOVÁ DOPORUČENÍ PODLOŽENÁ ZPRÁVOU Z ROKU 2008

2.1 Regulační úřady

1. Vláda a parlament by měli prosadit legislativní změny, které by zvýšili nezávislost, pravomoci ukládat sankce a efektivitu RRTV a změnit ji v regulátora, který by byl schopen monitorovat rychlé změny na vysílacím trhu. RRTV by například měla mít pravomoc přijímat závazné předpisy v oblasti vysílání.

2. Vláda a parlament by měli zajistit, aby nový, liberální systém udělování licencí neohrozil rozmanitost a standardy mediálního trhu.

2.2 Veřejnoprávní televize (ČT)

3. Vláda a parlament by měli přijmout změny, které by garantovaly nezávislost veřejnoprávní televize.
4. Vláda by měla iniciovat legislativní změny, které by zajistily pravidelné zvyšování televizního a rozhlasového poplatku v souladu s výší inflace nebo spotřebitelského indexu.

C. Hlavní poznatky monitorovací zprávy 2008

1. SITUACE NA TELEVIZNÍM TRHU

1.1 Klíčové politické a legislativní události

Všechny nejdůležitější změny v oblasti televizního vysílání za poslední tři roky souvisí s digitalizací. Na konci roku 2004, přechod k digitálnímu vysílání hrál významnou roli. Všechny zainteresované strany, zákonodárci, televize i regulátoři se zapletli do nekonečného sporu. Většina pokusů posunout proces digitalizace kupředu byla zablokována soudními spory, které iniciovali neúspěšní žadatelé o digitální licence nebo politici, kteří byli obviňováni z toho, že podléhají tlakům komerčních stanic místo toho, aby se soustředili na zajištění adekvátní legislativy.

Přesto rychlé rozšíření moderních technologií a pokroky v digitalizaci v Evropě dali událostem na českém televizním trhu spád. Noví hráči projeví intenzivní zájem o vstup na digitální trh a debata mezi profesionály se začala přiostrhovat.

Hlavními změnami v „televizní“ legislativě bylo přijetí Zákona o elektronických komunikacích v květnu 2005³ a novely Zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání (dále vysílací zákon)⁴ v letech 2006 a 2007.⁵ Ten první měl za úkol vytvořit legislativní rámec pro digitalizaci a ty další měly zase odblokovat proces udělování digitálních licencí.

Zákon o elektronických komunikacích v sobě z části zahrnuje Vysílací zákon a Zákon o České televizi.⁶ Reguluje celou sféru elektronických komunikací. Konkrétně definuje role regulátorů v oblasti digitálního vysílání (*více sekce 2.1*), rozděluje jejich kompetence na regulaci obsahu a regulaci přenosu. Vytvořil také legislativní rámec pro tzv. veřejnoprávní multiplex, rezervovaný výhradně pro Českou televizi. (*Více sekce 3.1.*)

³ Zák. č.127/2005 o Elektronických komunikacích, *Sbírka zákonů*, 22. února 2005 (Dále jen Zákon o elektronických komunikacích).

⁴ Od roku 2003, Poslanecká sněmovna schválila nejméně 11 změn zák. č. 231/2001 z 17. května 2001 o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, *Sbírka zákonů* 87, 4. června 2001 (dále jen Vysílací zákon). Zde je přehled změn: 274/2003, 341/2004, 501/2004, 626/2004, 82/2005, 127/2005, 348/2005, 235/2006, 160/2007, 296/2007, 304/2007. Tento vysílací zákon nahradil Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání z roku 1991).

⁵ Zák. č.304/2007 Sb., který mění některé zákony v souvislosti s přechodem z zemského analogového na digitální vysílání, *Sbírka zákonů*, 1. listopadu 2007.

⁶ Zák. č. 483/1991 o České televizi, *Sbírka zákonů*, část 93 z 29. listopadu 1991, naposledy změněna zák. č.82/2005, který mění zák. č.483/1991 o České televizi ve své první verzi (dále jen Zákon o České televizi); Zák. č.231/2001 o rozhlasovém a televizním vysílání a o změně dalších zákonů, *Sbírka zákonů*, část 23 z 23. února 2005.

Konečná podoba Zákona o elektronických komunikacích se lišila od původně plánovaného zákona, který měl zevrubně pokrýt všechny aspekty digitalizace. Původně měl zahrnovat digitální podobu celého Vysílacího zákona. Zdeněk Duspiva, předseda *Národní koordinační skupiny pro digitalizaci*, NKS k tomu řekl:

I při přípravě zákona o elektronických komunikacích v roce 2004 byla taky takzvaná politická dohoda o tom, že téma digitalizace a vysílání jako takového bude vyjmuta z toho zákona a bude se řešit vlastní separátní cestou, aby posléze v rámci druhého čtení byly načteny jednostranné kroky k vytvoření veřejnoprávního multiplexu [...] k načtení došlo v úterý a v pátek proběhlo třetí čtení. Nebyl prostor pro žádnou diskusi, pro žádnou dohodu. Naopak vlastně byla ta dohoda do jisté míry porušena. Bez ohledu na to, že to je pozitivní krok, z mého pohledu vytvoření veřejnoprávního multiplexu. [...] Byl to určitý precedens.⁷

V dubnu 2006 vstoupila v platnost novela Vysílacího zákona.⁸ Cílem novely bylo vytvoření legislativního rámce pro digitalizaci, včetně udělování digitálních licencí. Příprava změn trvala 15 měsíců. Průtahy během přípravy zákona poškodily žadatele o digitální licenci, kteří chtěli co nejdříve zahájit vysílání a získat zpět své investice.

Finální hlasování o novele zákona bylo chaotické. Poslanci stejně tak jako mediální odborníci museli čekat na oficiální přepis průběhu hlasování, aby zjistili co vlastně novela přinesla. Celý proces schvalování změn mediální legislativy, která by umožnila digitalizaci trval přibližně pět let. Poslanci nicméně odhlasovali 80 změn Vysílacího zákona v průběhu dvou hodin. Nový zákon vstoupil v platnost měsíc poté co bylo rozděleno prvních šest digitálních licencí. Brzy po přijetí zákona bylo jasné, že bude třeba urychleně přijmout další změny a zákon znovu novelizovat.

Zatímco novela Vysílacího zákona umožnila udělení digitálních licencí, ustanovení o téměř automatickém prodlužování vysílacích licencí zůstalo v platnosti. „Stát ztratil kontrolu nad frekvenčním spektrem, protože [frekvence] byly distribuovány téměř na neomezenou dobu stávajícím provozovatelům vysílání,” prohlásil Duspiva.⁹

Když vláda přijala Technický plán na digitální vysílání,¹⁰ Český telekomunikační úřad (ČTÚ, *Český Telekomunikační Úřad*), jakožto regulační úřad zodpovědný za implementaci plánu, neměl legislativní prostředky, kterými by přinutil stávající vysílatele, konkrétně TV Nova a Prima TV a analogové regionální televizní stanice plán

⁷ Zdeněk Duspiva, na 7. mediální konferenci v Českém Krumlově “Jak odblokovat cestu k digitalizaci”, 19.–20. dubna 2007 (dále jen konference Český Krumlov 2007).

⁸ Zák. č.235/2006 z 25. dubna 2006, který mění Vysílací zákon.

⁹ Rozhovor se Zdeňkem Duspivou, Praha, 25. března 2008.

¹⁰ “Opatření obecné povahy č. OOP/15/12.2006-39” (dostupné na www.ctu.cz/1/download/OOP/PPP/PPP_OOP_15_12_2006_39.pdf (otevřeno 25. dubna 2008)).

dodržovat. Těmto vysílatelům byly analogové licence automaticky prodlouženy do roku 2018. Technický plán přechodu byl změněn znovu v roce 2008.¹¹ (*Vice sekce 4.1.*)

Vladimír Balaš, právní expert z Ústavu státu a práva při Akademii věd České republiky (ÚSP AV ČR), to komentuje následovně:

[Novela Vysílačího zákona z roku 2006] odpovídá klasickému legislativnímu chaosu. Odráží pocit poslanců, že prosazovat své zájmy nebo zájmy jiných je nejlepším a nejpřímočařejším způsobem jak něco spravit. Zákon je typickou ukázkou chaosu v legislativním procesu.¹²

Vytrvalé lobování komerčních televizních stanic ovlivnilo legislativu devadesátých let minulého století a v podobném duchu pokračovalo a mělo podstatný vliv na nejnovější legislativní změny.¹³

V březnu roku 2006 vláda přijala dokument “Koncepte rozvoje digitálního televizního vysílání v České republice.”¹⁴ V rámci koncepte byla také vytvořena NKS, které předsedá Duspiva. Zdeněk Duspiva byl v minulosti radním RRTV a poradcem už zrušeného Ministerstva Informatiky. Hlavním úkolem NKS je koordinovat přechod na digitální vysílání mezi různými institucemi a regulátory a připravit informační a komunikační kampaň pro celkovou podporu digitalizace.

Volby v červnu 2006 přinesly změnu politické situace. K moci se dostala pravicová ODS (*Občanská demokratická strana*), která vytvořila koalici s KDU-ČSL (*Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová*) a Stranou Zelených.¹⁵ Nová koalice zrušila v červnu 2007 Ministerstvo Informatiky a rozdělila jeho pravomoci mezi Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo průmyslu a obchodu. (Skutečným důvodem pro vytvoření Ministerstva Informatiky v lednu 2003 bylo vytvoření portfolia pro středo-pravou US-DEU (*Unii Svobody-Demokratickou unii*), která byla v té době koaličním partnerem.¹⁶

¹¹ “Technický plán přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání” (161/2008 Sb.) (dále jen Technický plán přechodu)

¹² Vladimír Balaš, na konferenci v Českém Krumlově 2007.

¹³ OSI/Česká republika, str. 487.

¹⁴ “Koncepte rozvoje digitálního televizního vysílání v České republice”, 15. března, 2006, dostupné na <http://www.mpo.cz/dokument37351.html> (otevřeno 3 Dubna 2008).

¹⁵ ODS získala 81 křesel, KDU-ČSL 13 a Strana zelených 6 z 200 křesel v Poslanecké. Opoziční ČSSD získala 74 křesel.

¹⁶ Jedná se o názor řady politiků a politických pozorovatelů. Ministerstvo Informatiky fungovala pouhé čtyři roky. Většina zaměstnanců byla přemístěna na již zmíněná ministerstva, kde se zabývají stejnou problematikou jako doposud. „Zmizení“ ministerstva nebylo důležité a ani kontroverzní.

Novela Vysílacího zákona z roku 2007 sice nastartovala digitalizaci, ale za podmínek, které značně favorizovaly stávající vysílatele. Zapojení Ministerstva vnitra a Ministerstva kultury do přípravy legislativních změn bylo odbornou veřejností vnímáno zpravidla pozitivně. Poprvé došlo k tomu, že legislativní změny byly vytvořeny vládními experty a nikoli poslanci.

Poslední novela Vysílacího zákona přinesla revoluční změny ve způsobu udělování televizních licencí. Konkrétně zavedla systém registrací, podobný tomu, který již delší dobu funguje v oblasti kabelového a satelitního vysílání.¹⁷ (*Vice sekce 2.2.*) Změny měly motivovat stávající držitele celoplošných licencí, aby se vzdali svých analogových frekvencí výměnou za digitální licence. TV Nova a Prima TV automaticky získaly „kompenzační“ digitální licence výměnou za analogové. Technický plán přechodu na digitální vysílání se stal právně závazným dokumentem, který zavazuje vysílatele se vzdát svých analogových licencí a uvolnit tak místo digitálním kanálům.¹⁸ ČT bylo dovoleno pokračovat ve vysílání reklamy do té doby, než bude zcela vypnuto analogové vysílání, tak aby byla zachována rovnováha na kvazi-monopolním vysílacím trhu, kde 60 procent příjmů z reklamy plyne do TV Nova.¹⁹

Hlavním účelem zákona bylo odblokování procesu digitalizace. Ačkoli zákon favorizuje současné komerční celoplošné vysílatele, vytvořil legislativní rámec, kterým dává šanci novým hráčům vstoupit na trh a v neposlední řadě ukončit duopol TV Nova a Prima TV.²⁰ Je sice stále příliš brzy analyzovat dopady novely vysílacího zákona z roku 2007, prvními šesti novými držiteli digitálních licencí byla přijata s otevřenou náručí. Podle šéfa jedné z těchto stanic se “Konečně se dostanou na trh i jiné komerční stanice a rozšíří se programová nabídka. Jak je vidět při poklesu sledovanosti, který je opravdu veliký, diváci jsou současným jídelníčkem přejedeni a chtějí nějaké jiné občerstvení.”²¹

TV Nova a Prima TV přivítaly automatické udělování digitálních licencí, ale protestovaly proti navýšení limitu pro vysílání reklamy na ČT z 0.5 procent na 0.75

¹⁷ viz 3.2.2 v OSI/Česká republika, str. 505–506.

¹⁸ Před přijetím novely zákona nebyl Technický plán přechodu právně závazným dokumentem. Regulátor obsahu, RRTV musel požádat komerční televize, abys se vzdali svých analogových licencí před vypršení jejich platnosti, ale neměl žádné právní nástroje je k tomu přinutit. T oje důvod proč začlenění TTP do zákona je důležité. (RRTV, “Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání 2007” (dále jen RRTV, *Výroční zpráva 2007*, str. 18–19, dostupné na http://www.rtv.cz/cz/files/zpravy/VZzprava_2007.pdf (otevřeno 3. dubna 2008).

¹⁹ Zákon dovoluje ČT vysílat reklamy v rozsahu 0.75–1 procenta vysílacího času na ČT1 a 0.5 procenta z celkového vysílacího času na ČT2 (Zák č.304/2007 Sb., čl. IV/ 12).

²⁰ Jan Cizner, “Televizní revoluce může začít”, *Hospodářské noviny*, 2. listopadu 2007, dostupné na http://ihned.cz/3-22340580-diginovela-000000_d-16 (otevřeno 15. března 2008).

²¹ Jiří Balvín, generální ředitel hudební stanice Óčko v rozhovoru pro *Český rozhlas*: Filip Rožánek, “Hlavní změny, které přináší diginovela”, 28. září 2008, *Český rozhlas*, dostupné na http://www.rozhlas.cz/digital/cesko/_zprava/384134 (otevřeno 19. března 2008).

procent. Operátoři kabelového vysílání vyjádřili nespokojenost s novým ustanovením „must carry“, které je zavazuje vysílat všechny celoplošné programy dostupné skrze zemské digitální vysílání.

**Tabulka 1. Přehled hlavních legislativních změn
(mediální novely z let 2006 a 2007)**

2006	Poskytnutí legislativního rámec pro digitální vysílání Představení pravidel pro distribuci digitálních licencí Zachování téměř automatického prodlužování vysílacích licencí
2007	Představení nového jednoduššího systému udělování licencí založeného na registraci podobně jako je tomu v případě kabelového a satelitního vysílání Udělení digitálních licencí hlavním komerčním televizním stanicím – TV Nova a Prima TV, výměnou za postoupení analogových licencí Udělení „kompenzačních licencí“ prvním šesti držitelům digitálních licencí, poté co z rozhodnutí soudu mohli zahájit vysílání Umožnění veřejnoprávní televizi pokračovat ve vysílání reklamy až do vypnutí analogového vysílání Provozovatelé kabelového vysílání, musí mít ve své programové nabídce všechny celoplošné terestrické kanály (pravidlo must carry) Rozdělení kompetencí regulátorů televizního vysílání na regulaci technických aspektů vysílání a regulaci obsahu

Zdroj: EUMAP

1.2 Evropská legislativa

Hlavní směrnice EU týkající se audiovizuální politiky byly začleněny do příslušných českých zákonů o elektronických komunikacích a vysílání.²² Podle novely Vysílacího

²² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES ze dne 7. března 2002 o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení, publikovaná v Úředním věstníku Evropské unie, L108/7, 24. dubna 2004 (přístupová směrnice)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o autorizaci elektronických komunikačních sítí a služeb, publikovaná v *Úředním věstníku Evropské unie*, L108/21, 24. dubna 2002 (autorizační směrnice).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, publikovaná v *Úředním věstníku Evropské unie*, L108/33, 24 April 2002 (rámcová směrnice)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, publikovaná v *Úředním věstníku Evropské unie*, L108/51, 24. prosince 2002 (směrnice o univerzálních službách)

zákona je regulace přenosu regulována ČTÚ a regulace obsahu RRTV. O začlenění Direktivy AVMS (Audiovisual Media Services).²³

Vysílací zákon zavazuje provozovatele vysílat evropskou produkci nejméně polovinu celkového vysílacího času a deset procent vysílacího času věnovat nezávislé tvorbě.²⁴ V roce 2006 RRTV poprvé požádala všechny provozovatele vysílání, aby předložili svá čísla o dodržování evropských kvót. Data ukazují, že všichni celoplošní provozovatelé pozemského vysílání kvóty dodržují.

Tabulka 2. Podíl evropské tvorby v televizním vysílání (2006), %

Kanál	TV Nova	Prima TV	ČT 1	ČT2
Evropská tvorba	52.1	57.0	88.1	86.7
Evropská nezávislá tvorba	27.2	22.0	21.1	16.9
Současná nezávislá tvorba	34.1	98.0	67.5	62.0
Česká tvorba	30.6	28.0	71.1	66.6

Zdroj: RRTV²⁵

Uplatňování evropských kvót z hlediska provozovatelů satelitního vysílání je problematické. Někteří tato nařízení obcházejí díky zvláštním podmínkám uvedeným v licenční smlouvě. Regionální operátoři evropské kvóty dodržují. Televizní stanice tuto povinnost zpravidla naplňují vysíláním české produkce. Příkladem může být seriál *Pojišťovna štěstí*, vysílaná na TV Nova. Všechny celoplošné televizní stanice si uvědomily, že investice do podobné produkce se vyplácí.²⁶

1.3 Situace na trhu televizního vysílání

V této oblasti k žádným podstatným změnám od roku 2005 nedošlo. Trhu stále dominují tři celoplošné stanice: ČT se dvěma kanály, ČT1 a ČT2, a komerční stanice

²³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání, publikovaná v *Úředním věstníku Evropské unie*, L332/27, 18. prosince 2007, (směrnice o univerzálních audiovizuálních službách).

²⁴ Vysílací zákon, části 42–44.

²⁵ RRTV, *Výroční zpráva 2007*, str. 124.

²⁶ "Televize bez jednoho nebo dvou původních českých seriálů je úplně mimo [hru]. Oblíbenost velkých zábavných pořadů klesla. Lidé chtějí vidět více „místní“ zábavy, jako jsou talk-show, původní sitcomy," vysvětluje zdroj z oddělení marketingu Prima TV, pod podmínkou anonymity.

TV Nova a Prima TV. Počet českých a zahraničních kabelových a satelitních provozovatelů vysílání v České republice skočilo ze 78 v roce 2004 na 126 v roce 2007.

Všech šest nových digitálních celoplošných televizních stanic plánovalo spuštění vysílání v průběhu 2008 nebo 2009. Zpravodajská stanice Z1 zahájila vysílání v červnu 2008 s pokrytím asi 30 procent. Hudební televizní stanice Óčko, která vysílá prostřednictvím kabelu a satelitu už šest let, také začala vysílat digitálně v červnu. Síť regionálních stanic s názvem Regionální televizní agentura (RTA), která vysílala na sdílených frekvencích s Prima TV v pěti českých regionech,²⁷ začala vysílat digitálně v některých regionech v červenci 2008. Ostatní stanice, které získali digitální licence, kanál pro děti TV Pohoda a plnoformátová televize Barrandov TV a Febio TV, chystají svůj rozjezd na konec roku 2008 nebo začátek roku 2009.

Tabulka 3. Celkový počet vysílacích licencí (2006 a 2007)

Typ stanic	k 31.prosinci 2006	k 31. prosinci 2007
Terestrické televizní stanice	29	28
Televizní stanice vysílající prostřednictvím kabelu	86	97
Televizní stanice vysílající prostřednictvím satelitu	21	29

Zdroj: RRTV

TV Nova stále dominuje televiznímu trhu, ale její sledovanost mírně klesla ze 42 procent v roce 2004 na 40 procent v roce 2007. Její hlavní komerční rival, Prima TV zažila mnohem strmější propad sledovanosti. Sledovanost obou k kanálů ČT se po sečtení pohybuje kolem 30 procent.

Tabulka 4. Sledovanost televizních stanic (2005–2007), %

Kanály	2005	2006	2007
ČT 1	21.69	21.41	22.59
ČT2	8.08	9.44	8.23
TV Nova	40.95	41.76	40.81
Prima TV	23.13	20.28	19.96
Ostatní	6.15	7.11	8.40

Zdroj: *Mediaresearch*

²⁷ RTA má regionální studia v Brně, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Ostravě a Zlíně.

Průměrný čas sledování televize klesl od roku 2006 do roku 2007 o 12 procent,²⁸ poté co se diváci přesunuli k jiným platformám, převážně k internetu. Česká republika přesto patří k evropským zemím s jedním z největších podílů diváků, sledujících terestrické televizní stanice.

Tabulka 5. Podíl různých systémů příjmu televizního vysílání (2006)

Celkový počet televizních domácností		3,800,000
S kabelovým připojením	analogové	800,000
	digitální	40,000
Se satelitním připojením		500,000
S terestrickým připojením	analogové	3,800,000
	digitální	200,000

Zdroj: RRTV²⁹

2. REGULACE A SYSTÉM UDĚLOVÁNÍ LICENCÍ V OBLASTI TELEVIZNÍHO VYSÍLÁNÍ

2.1 Regulační úřady a rámec

Kompetence dvou hlavních regulačních orgánů na televizním trhu, RRTV a ČTÚ jsou zakotveny ve Vysílacím zákoně a v Zákoně o elektronických komunikacích. RRTV má kompetence pro regulaci obsahu, ČTÚ má na starosti regulaci přenosu. V návaznosti na vývoj v oblasti digitalizace, RRTV ustanovila speciální komisi, která měla za úkol koordinovat práci obou regulátorů.³⁰

RRTV je v poslední době kritizována více za nedostatek profesionality než za politizaci. Podle jejích kritiků, radní často nemají dostatečné vědomosti o vysílání a neberou svoji práci dostatečně vážně. Někteří radní vidí práci v RRTV jako částečný úvazek přestože

²⁸ ATO-Mediaresearch, Pravidelný měsíční průzkum sledovanosti. Prosinec 2006 a 2007, dostupné na <http://www.ato.cz> a <http://www.mediaresearch.cz/main.php?file=prod&cn=2&subid=0.1.2> (otevřeno 25. dubna 2008).

²⁹ RRTV, "Zpráva o stavu vysílání a činnosti rady pro rozhlasové a televizní vysílání za rok 2006" (dále jen RRTV, *Výroční zpráva 2006*), str. 16, dostupné na http://www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/VZ2006_eng.pdf (otevřeno 22. ledna 2008), str. 13.

³⁰ RRTV, "Zpráva o stavu vysílání a činnosti rady pro rozhlasové a televizní vysílání za rok 2005", dostupné na <http://www.rrtv.cz/cz/files/zpravy/vz05RRTVweb.pdf> (otevřeno 25. dubna 2008) (dále jen RRTV, *Výroční zpráva 2005*), str. 23.

berou plat na úrovni poslanců. Zavedení rotačního systému by zvýšilo nezávislost regulátora, protože členství v radě by neodráželo rozložení moci v Poslanecké sněmovně, která je volí.

Tento návrh se stále ještě nedostal do programu jednání zákonodárců. Podle Petra Plevy, místopředsedy stálé komise pro sdělovací prostředky při Poslanecké sněmovně, stále jednoduše neexistuje politická vůle k tomu, aby se uzákonily požadavky na profesionální způsobilost členů RRTV.³¹

Bývalý generální ředitel Prima TV, Martin Dvořák, dokonce přišel s kontroverzním návrhem rozpustit RRTV i ostatní veřejnoprávní rady.³² “Jsem přesvědčen, že v dnešní době je přístup k televiznímu vysílání v podstatě neomezený a jeho regulace proto nemá smysl.”³³

Podle Václava Žáka, předsedy RRTV, je rada v bezvýhodné pozici. Má za úkol nezávisle rozhodovat v konkrétních případech jako například ukládání sankcí a udělování licencí provozovatelům vysílání, ale zároveň musí pečlivě sledovat rozhodování parlamentu a vlády, které zase neberou v potaz soudy.

Žák vysvětlil na příkladu spletitý rozhodovací proces Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Žák tvrdí, že například podle vládní Koncepce digitalizace, by se v první fázi přechodu na digitální vysílání neměly udělovat licence placeným televizím. Když RRTV zdůvodnila neudělení licence placenému kanálu Galaxie Sport s odvoláním právě na tuto koncepci, Městský soud v Praze rozhodnul, že RRTV jakožto regulátor překročila své pravomoci. “Pokud tyto věci nebudou propojeny, dostaneme se do opravdu absurdní situace, kdy se regulátor nebude moci odvolat na vládní politiku” řekl Žák.³⁴

2.2 Systém udělování licencí

Novela Vysílacího zákona z roku 2007 přinesla podstatné změny v oblasti udělování digitálních licencí, zbavila RRTV rozhodovacích pravomocí a představila koncept kompenzačních licencí pro prvních šest digitálních televizních kanálů, které přišli v soudních tahanicích o digitální licence a také pro současné analogové stanice.

³¹ Z projevu na konferenci v Českém Krumlově 2007, viz výše.

³² Tato myšlenka byla prezentována na <http://www.estat.cz>, a think-tanku, který chce připravit detailní plán radikální reformy veřejné správy v České republice.

³³ “Martin Dvořák navrhuje změnit veřejnoprávní média na státní”, *ceskamedia.cz*, 28. února 2007, dostupné na http://archive.ceskamedia.cz/article.html?id=188579_nw_M&qqqq=medi%E1In%ED%2legislativa (otevřeno 18. dubna 2008).

³⁴ Hovořil na konferenci v Českém Krumlově 2007, viz výše.

Podle nového zákona,³⁵ licenční řízení dosud vyhlašované RRTV bude nahrazeno krátkou procedurou, téměř identickou s žádostí o registraci pro kabelové a satelitní provozovatele vysílání.³⁶ Záměrem o digitální vysílání – satelitní, kabelové nebo zemské bude muset pouze podat u regulátora žádost o licenci.³⁷ RRTV nebude už vyhlašovat výběrové řízení za účelem udělování televizních licencí a namísto toho bude přijímat jednotlivé žádosti o licence s informacemi o finanční, organizační a technické způsobilosti žadatele a přiloženou dohodu s kabelovým nebo satelitním provozovatelem o umístění programu do sítě. RRTV má povinnost pozvat žadatele k pohovoru během 30 dní od doručení žádosti a může žádost zamítnout pouze v případech, že žadatel nebo žadatelka neplatí daně, nebyl odsouzen za trestný čin nebo mu již nebyla dříve odebrána licence za porušování zákona.³⁸ Jinými slovy, RRTV musí udělit licenci každému žadateli, který má dostatek finančních prostředků a má dohodu s operátorem sítě. Tato procedura vstoupí v platnost v okamžiku dokončení přechodu na digitální vysílání.

Podle politiků představuje novelizovaná legislativa revoluci, která bezprecedentně liberalizuje trh a posílí pluralitu vysílání. Ministr vnitra a informatiky Ivan Langer prohlásil, že nová legislativa znamená konec „ěry přehlídek krásy“, kdy v licenčním řízení RRTV rozhodovala, kdo bude moci vysílat a kdo ne.³⁹

Jeden z autorů zákona, náměstek ministra vnitra Zdeněk Zajíček prohlásil, že každý kdo o licenci požádá ji dostane“. Dodal, že si je vědom toho, že frekvenční spektrum je omezené, ale v digitální éře bude mít mnohem více prostoru. Celkem bude v České republice až sedm multiplexů, které budou moci pojmout až 70 jednotlivých kanálů. Stejně jak je tomu nyní v případě kabelového a satelitního vysílání, počet programů nebude limitován. Stát ale bude mít pravomoci odebrat provozovateli licenci v případě porušení zákona.⁴⁰ “Po vypnutí analogového vysílání (pravděpodobně 2010 nebo až 2012) bude moci vstoupit na televizní trh každý, kdo na to má dost peněz a invenci spustit novou televizi. Nebude nutné žádat o licenci [v rámci výběrového řízení].”⁴¹

³⁵ 2007 Vysílací zákon 25 (1).

³⁶ OSI/Česká republika, str. 550.

³⁷ RRTV, *Výroční zpráva 2007*, str. 19.

³⁸ Vysílací zákon část 32 a 33, definují základní povinnosti provozovatelů vysílání jako například nezařazovat, do vysílání pořady, které by podněcovaly k nenávisti z důvodu rasy, pohlaví, náboženství nebo příslušnosti k určité skupině obyvatelstva.

³⁹ Řeč Ivana Langer v Poslanecké sněmovně, 15. srpna 2007 (oficiální přepis) (PSP, *Poslanecká sněmovna parlamentu*), dostupné na http://www.rozhlas.cz/digital/info/_zprava/371778 (otevřeno 25. dubna 2008).

⁴⁰ Zdeněk Zajíček v televizní debatě na zpravodajském kanále ČT24. Studio ČT24, 17. srpna 2007.

⁴¹ Jana Perglerová, “Co přinesl televizní rok 2007” *Právo*, přístupné na <http://special.novinky.cz/2007/kultura-co-prinesl-televizni-rok-2007.html> (otevřeno 18. dubna 2008).

Zatím nedošlo k žádným změnám způsobu kontroly dodržování podmínek licence Radou pro rozhlasové a televizní vysílání. RRTV je nadále možné napadnout za nedostatek odborných znalostí a obvinít z dvojích standardů. RRTV poukazuje zase na právní kličky a nedostatek pracovníků a technického vybavení, které jí brání k provádění řádné kontroly. Varuje, že nebude v jejich silách provádět řádnou kontrolu v okamžiku spuštění digitalizace, kdy počet provozovatelů dramaticky stoupne. Zdůrazňuje, že její práce bude i nadále omezována nedostatky v zákoně. Zákon například obsahuje nejasné definice pojmů souvisejících s obsahem televizního vysílání, jako například povinnost provozovatele vysílání uchovávat záznamy vysílání, aniž by bylo jasně uvedeno, které části programu a v jakém formátu by se měly nahrávky archivovat.⁴² Provozovatelé vysílání jsou zase přesvědčeni o tom, že archivace vysílání po dobu 30 dní je pro ně neúměrným břemenem.⁴³

RRTV si i nadále stěžuje na to, že zákon nenutí provozovatele dodržovat podmínky stanovené v licenční smlouvě. Provozovatelé se zase ohrazují, že regulátor by měl zavést spíše preventivní opatření jako například varování před udělováním pokut.

Rozkvet zábavních pořadů typu reality show v posledních několika letech také spustil nebyvalou kaskádu pokut a soudních sporů. V roce 2006 uložila RRTV nejvyšší počet pokut ve své historii, 460, dvakrát více než v roce 2004. Zákon většinou porušila reality show *Big Brother* na TV Nova a její replika *VyVolení* na TV Prima. V roce 2007 RRTV uložila celkem 100 pokut v hodnotě 10,8 mil. Kč.⁴⁴ Provozovatelé se proti pokutám obvykle odvolávají k soudům. V nedávné minulosti RRTV vyhrála větší počet soudních sporů. Pražský městský soud nicméně v roce 2007 zrušil 68 procent rozhodnutí RRTV.⁴⁵ Nejvyšší pokuta byla udělena v roce 2006, ve výši 22 milionů Kč (€ 878,000) Prima TV a 25 milionů Kč v roce 2005 TV Nova za vysílání nevhodných programů před desátou hodinou večer.⁴⁶ Většina pokut byla udělena za skrytou reklamu a vysílání programů, které by mohly narušit fyzický, psychický nebo morální vývoj dětí a mladistvých před 22 hodinou. V pořadu *Big Brother*, měli účastníci sexuální styk, nebo konzumovali drogy, alkohol, kouřili, chovali se agresivně a používali nevybíravý slovník.

⁴² Vysílací zákon, § 32(l) zavazuje provozovatele uchovávat záznamy všech odvysílaných pořadů po dobu 30 dnů ode dne jejich vysílání a poskytnout je radě. Zároveň má nárok na náhradu nutných nákladů spojených s touto povinností.

⁴³ Komentář zasláný emailem právním oddělením Prima TV (3. dubna 2008).

⁴⁴ Jan Kálal, "Pokuty RRTV přinesly vloni do státní kasy 10,8 milionu korun", 28. února 2008, *Digizone.cz*, dostupné na <http://www.digizone.cz/aktuality/pokuty-rrtv-prinesly-vloni-do-st-nani-kasy-108/> (navštíveno 18. dubna 2008). Také ve Výroční zprávě RRTV 2006, str. 19.

⁴⁵ RRTV, *Výroční zpráva 2007*, str. 80.

⁴⁶ RRTV *Výroční zpráva 2005*, str. 37. (Zpráva se odvolává na psychologickou analýzu, podle které reality show jako *Big Brother* poškozují mladé diváky.)

Digitalizace sebou přinesla také nejkontroverznějšího licenčního řízení. V listopadu 2004 RRTV oznámila výběrové řízení pro dva multiplexy. Samotné licence byly uděleny až za další rok a půl. Ve skutečnosti byla digitalizace zablokovaná na několik let kvůli sporům o to zda regulátor má vůbec právo udělit digitální licence podle Vysílacího zákona z roku 2001. V roce 2006 se RRTV rozhodla riskovat a vydala prvních šest digitálních licencím stanicím Febio TV, TV Pohoda, TV Barrandov, Z1, Óčko a RTA. O týden později byl vysílací zákon novelizován, tak aby vyhověl digitalizaci.⁴⁷ Vítězové prvního digitalizačního výběrového řízení měli během jednoho roku zahájit vysílání.

Brzy po přijetí novelizovaného Vysílacího zákona bylo jasné, že zákon nebude adekvátní právní úpravou pro digitální vysílání. Potřeba dalších novelizací znovu zkomplikovala celý proces. Celou situaci ještě zhoršili neúspěšní žadatelé o digitální licence včetně stávajících držitelů licencí TV Nova, Galaxie Sport, Prima TV i zcela nových uchazečů Step PR, Lyra TV a Minority TV, kteří se odvolali proti rozhodnutí RRTV k Pražskému městskému soudu, který v září 2006 zrušil rozhodnutí o udělení licencí a zmrazil tak celý proces digitalizace.⁴⁸ Soud zdůvodnil své rozhodnutí tím, že regulátor překročil své pravomoci a licenční řízení vedené RRTV označil za „neplatné“. Úspěšní žadatelé o licenci nezačali vysílat. Zpoždění poškodilo investice, které tito provozovatelé vložili do přípravy programů, personálu ve víře, že se jim vrátí v podobě výnosů z reklamy. Rozhodnutí soudu odložilo digitalizaci o téměř další dva roky.

Šest poškozených žadatelů pohrozilo České republice mezinárodní arbitráží nad ztracenými investicemi. Podle Fera Feniče z Febio TV, jeho investoři již utratili stovky miliónů korun.⁴⁹ Někteří obchodníci s reklamním časem obviňují TV Nova a Prima TV z toho, že zpochybňováním licenčního procesu se snažili získat co nejvíce času a co nejdéle si udržet pod kontrolou příjmy z televizní reklamy v České republice. Konflikt ukončila až novela Vysílacího zákona z roku 2007⁵⁰ udělením kompenzačních licencí šesti vítězným žadatelům o digitální licence.

Je pravděpodobné, že soudní spory budou pokračovat, protože současná legislativa nedává neúspěšným žadatelům šanci se odvolat proti rozhodnutí regulátora. Je pravděpodobné, že Pražský městský soud shledá novelu za neústavní a diskriminační a podá stížnost k Ústavnímu soudu, a celá kauza by se tak mohla vrátit na začátek.⁵¹

⁴⁷ Zák. č.235/2006 Sb.

⁴⁸ RRTV, *Výroční zpráva*2006, str. 16.

⁴⁹ Ondřej Aust, “Žaloba Novy zpozdí digitalizaci” na, <http://www.aust.cz/2006-09-07/zaloba-novy-zpozdi-digitalizaci/>, 7. září (otevřeno 7. března 2008).

⁵⁰ Čl. IV zák. č. 304/2007, přechodné opatření.

⁵¹ Jan Potůček, “Přijdou digitální televize znovu o licence?”, *digizone.cz*, 6 March 2008.

3. REGULACE A MANAGEMENT VEŘEJNOPRÁVNÍ VYSÍLÁNÍ

3.1 Veřejnoprávní televize – legislativa a politika

Zvláštní ustanovení Zákona o elektronických komunikacích (ZEK)⁵² ukládá České televizi ČT vedoucí roli v procesu digitalizace, tím že jí exkluzivně vyhrazuje Multiplex A.⁵³ Poslední novela Zákona o České televizi ji opravňuje provozovat nejméně dva další televizní kanály ke dvěma celostátním analogovým kanálům ČT1 a ČT2.⁵⁴

V květnu 2005, ČT zahájila vysílání zpravodajského kanálu ČT24, který vysílá digitálně a přes satelit, kabel a internet. Příští únor pak spustila také kanál ČT4 Sport, který také vysílá přes satelit, kabel a internet. V současné době má přístup ke kanálu ČT 24 asi 13 procent českých domácností.

ČT chtěla zahájit zemské digitální vysílání na Multiplexu A, známém také jako veřejnoprávní multiplex ve všech regionech v roce 2007.

Tento plán byl odložen na květen 2008 a pak znova na podzim roku 2008.⁵⁵

3.2 Veřejnoprávní televize – struktura řízení

Novely Zákona o České televizi z roku 2005 nezměnily způsob vedení české veřejnoprávní televize. Rada České televize má stále právo jmenovat a odvolávat ředitele a vyšší management, rozhodovat o platu ředitele a jeho bonusech a dohlížet na vysílání. Jmenování členů Rady ČT mají stále pod kontrolou poslanci.⁵⁶

Na rozdíl od RRTV, Rada ČT je volena podle rotačního principu, ale nominace radních občanskými sdruženími, která byla zavedena jako reakce na krizi ČT v roce 2001 stále připomíná frašku. Čeští politici si nadále sdílejí názor, že složení rady by mělo odrážet rozložení politické moci v parlamentu.

Výsledek voleb v roce 2006 přinesl do debaty o politickém vlivu Rady na Českou televizi nové prvky. Strana zelených, která se po volbách dostala do vlády v červnu 2007 protestovala proti zvolení pěti nových radních. Jednalo se o bývalé politiky, blízké nejvlivnějším politickým stranám v zemi – ODS a ČSSD. Důsledkem tohoto sporu

⁵² Zákon o elektronických komunikacích.

⁵³ Digitální spektrum v České republice bylo rozděleno do třech multiplexů: A, B a C. Multiplex A se čtyřmi kanály je nejméně atraktivnější a jeho frekvence pokrývá 70 procent území České republiky. Multiplexy B a C společně pojmu 12 kanálů a s pokrytím 30 procent území.

⁵⁴ Zákon o České televizi, čl. 3 (Změna č. 82/2005 a č. 127/2005).

⁵⁵ Petr Ježek, "Další odklad digitalizace. Vysílání na Plzeňsku začne až v září", dostupné na http://zpravy.idnes.cz/dalsi-odklad-digitalizace-vysilani-na-plzensku-zacne-az-v-zari-pb4-/media.asp?c=A080406_173653_media_dp (otevřeno 25. dubna 2008).

⁵⁶ OSI/Česká republika, str. 518–522.

bylo, že Parlament pohrozil rozpustit Radu ČT a to tak, že by dvakrát zamítnul její výroční zprávu.⁵⁷

Trvalo to téměř další rok dohadování v Poslanecké sněmovně než došlo k rozhodnutí zvolit chybějící členy Rady. Rada ČT fungovala od května 2007 v počtu pouze 10 namísto 15 členů. Poslanecká sněmovna nakonec jmenovala nové členy v březnu 2008. Stali se jimi: bývalý senátor Josef Jařab z nyní již zaniklé Občanské demokratické aliance (ODA), spisovatel a bývalý předseda Sněmovny, Milan Uhde (ODS), bývalý člen RRTV Radek Mezulánik a bývalá televizní moderátorka Dana Marklíková, a protidrogový specialista Jiří Presl.

Média otevřeně hovoří o polickém vlivu nad Radou ČT. Znepokojivé je hlavně to, že samotní politici se ani nesnaží skrývat svou politickou příslušnost. A otevřeně prosazují, aby členy Rady ČT nominovaly politické strany zastoupené v Parlamentu. „Proč mám ze sebe dělat včelaře,⁵⁸ když jsem sociální demokrat? Takové farizejství se mi nelíbí. V ČT by měla být správní a kontrolní rada, která by dbala pouze na vyváženost zpravodajství,“ prohlásil v tisku současný předseda Mediální komise Poslanecké sněmovny Vítězslav Jandák (ČSSD).⁵⁹ V ní by měli podle Jandáka měli zasednout zástupci všech parlamentních stran a jedné neparlamentní. Rada by měla 24 hodin denně monitorovat zpravodajství a pravidelně vyhodnocovat, jak často se příslušníci všech politických stran objevují na obrazovce.⁶⁰

3.3 Financování veřejnoprávní televize

Hlavním příjmem České televize jsou i nadále výnosy z televizních poplatků. Management ČT se v posledních letech velmi snažil o co nejefektivnější vybírání poplatků. ČT má od roku 2004 vyrovnaný rozpočet. V roce 2007 veřejnoprávní stanice vybrala na poplatcích 5.065 miliard korun (201.8 miliónů EUR) což je o téměř o miliardu více než v roce 2006. V roce 2007 registrovala celkem 3.58 miliónů televizních domácností, o 66,000 (2%) více než v roce 2006. Podle Zákona o

⁵⁷ Jan Kubita, “Poslanci chtějí odvolat celou radu ČT” *Hospodářské noviny*, 20. června 2007, dostupné na http://vyhledavani.ihned.cz/109-21436980-on-poslanci+cht%ECj%ED+odvolat+celou+radu+%E8t%94-M00000_d-7f (otevřeno 25. dubna 2008).

⁵⁸ Narážel, na fakt, že nominaci radních ČT lze prosadit skrze občanská sdružení, a neznámé spolky jako svaz včelařů. Ve skutečnosti tedy i prvek občanské společnosti byl politiky i v tomto případě zneužit.

⁵⁹ Ondřej Aust, “Zase problém jak volit Radu ČT”, (*Lidové noviny*, 6 Dubna 2007, dostupné na <http://www.aust.cz/2007-04-06/zase-problem-jak-volit-radu-ct/>) (otevřeno 25. dubna 2008).

⁶⁰ Tamtéž

rozhlasových a televizních poplatcích, se televizní poplatky postupně navýšily od 120 korun za měsíc v roce 2007 a 135 korun měsíčně v roce 2008.⁶¹

Tabulka 6. Výnosy ČT z televizních poplatků (2005–2008)

Rok	V miliardách korun
2005	3.24
2006	4.10
2007	5.07
Výhled pro rok 2008	5.69

Zdroj: Česká tisková kancelář ČTK, 12. března 2008

Další zdroje příjmů České televize plynou z reklamy, sponzoringu, prodeje služeb a vysílacích práv, teleshoppingu a produkce programů. Současně s navýšením televizního poplatku v roce 2008, mělo být zastaveno i vysílání reklamy. Česká televize, ale může pokračovat ve vysílání reklamy i během přechodu na digitální vysílání, tak aby byla zachována rovnováha na televizním trhu. Příjmy z reklamy veřejnoprávní televize budou využity na rozvoj zemského digitálního vysílání, digitalizaci archívů ČT a rozvoj české kinematografie.⁶²

České televizi se od roku 2004 daří hospodařit s vyrovnaným rozpočtem. Televizní poplatky zůstávají jejím hlavním zdrojem příjmů. V roce 2007 příjmy ČT dosáhly 6.15 miliard korun (€ 231.6 miliónů), a poplatky představovaly 69 procent z této sumy. Příjmy z reklamy pak tvořily 14 procent z celkového příjmu ČT.⁶³

⁶¹ Zák. č.348/2005 z 5. srpna 2005 o rozhlasových a televizních poplatcích (dále jen Zákon o poplatcích), novelizovaná v roce 2007.

⁶² Toto ustanovení bylo představeno v novele zák. č.304/2007 Sb.

⁶³ “Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2007” schválená Radou ČT 26. března 2008, dostupné na <http://master.ceskatelevize.cz/ct/publikace/rocnky.php> (otevřeno 25. dubna 2008) (dále jen ČT, *Výroční zpráva 2007*).

Tabulka 7. Náklady a výnosy ČT (2006–2007)⁶⁴

		2006		2007	
		milióny EUR	podíl (%)	mil. EUR	(%)
Výnosy	Televizní poplatky	121.7	60.3	159.7	69
	Příjmy z reklamy	43.5	21.5	31.9	13.7
	Ostatní příjmy	36.7	18.2	40.0	17.3
	Celkem	201.9	100	231.6	100
Náklady	Produkce a vysílání	99.3	49.2	117.1	50.6
	Náklady na mzdy, odpisy, atd.	45.3	22.4	52.2	22.5
	Ostatní náklady nesouvisející s produkcí	57.2	28.3	62.3	26.9
	Celkem	201.9	100	231.6	100

Zdroj: ČT, Výroční zpráva ČT 2007

Se zahájením provozu kanálů ČT24 a ČT4 Sport, v ČT začalo pracovat o něco více zaměstnanců. V roce 2007 to bylo 2,813 zaměstnanců, o 133 více než v roce 2006 a o 302 více než v roce 2005. Noví zaměstnanci pracují hlavně na obsahu internetových stránek ve službách. ČT také rozšířila svoji síť zahraničních korespondentů.

3.4 Redakční zásady

Redakční zásady ČT se za poslední tři roky nezměnily. Redaktoři stále čelí tlaku ze strany politiků a různých zájmových skupin.

Ke střetu ohledně redakční nezávislosti došlo mezi reportéry a managementem ČT v roce 2007. Přestože se tyto konflikty nejsou na pohled příliš závažné, Adam Komers, šéf regionálního zpravodajství ČT prohlásil, že politici a zájmové skupiny pokračují v nátlaku na novináře ČT. Řekl, že ví o konkrétních případech tohoto nátlaku, ale nemůže o nich diskutovat, protože nemohou být fakticky dokázány.⁶⁵ Některé z konfliktů byly podle jiných novinářů a moderátorů, kteří poskytli rozhovory za účelem této zprávy, součástí běžných neshod uvnitř redakce. Profesní zásady podle nich neupadají, ale spíše se obecně zlepšují.

⁶⁴ Kurz z roku 2006: € 1 = CZK 27.53; for 2007, € 1 = CZK 26.67.

⁶⁵ Jan Mates, "V České televizi vládne cenzura, stěžují si redaktoři", 15. listopadu 2007, *Mladá Fronta Dnes*, dostupné na http://zpravy.idnes.cz/tiskni.asp?r=media&c=A071114_220348_media_mia (otevřeno 30. dubna 2008).

4. KOMERČNÍ VYSÍLÁNÍ

4.1 Regulace a management

TV Nova a Prima TV stále dominují televiznímu trhu v zemi a platnost jejich analogových licencí skončí v roce 2018 a 2019. Přesto se očekává, že se situace podstatně změní vstupem šesti nových digitálních kanálů. A podle Technického plánu přechodu, tak jak ho schválila vláda v dubnu 2008 se očekává další vlna nových digitálních televizí v letech 2011 a 2012, po skončení analogového vysílání.⁶⁶

Mediální novely z roku 2007 radikálně změnilý systém udělování licencí, v žádném směru nezměnily obecné zásady regulace komerčního vysílání.

Jak TV Nova, tak Prima TV zažily bouřlivé změny ve sférách vyššího managementu a vedení televize se ujali v obou případech cizinci. V únoru 2006 se Rumun Adrian Sárbu stal prezidentem celé společnosti Central European Media Enterprises (CME) v České republice, na Slovensku a v Rumunsku. TV Nova je nejcenějším aktivem CME. Sárbu velmi usiloval o to, aby zvýšil soutěživost svých zaměstnanců. TV Nova přijala strategii maximálního snižování nákladů a výrazně omezila produkci původní tvorby.⁶⁷

Majitelé Prima TV reagovali na slabé hospodářské výsledky a prudký pokles sledovanosti tím, že vyměnili personál na všech stupních managementu.

V roce 2006 importovali Litevce Aleksandruse Česnavičiuse, aby nahradil Martina Dvořáka, který šéfoval stanici od roku 2000, ve funkci generálního ředitele. Obměnili také řadu klíčových zaměstnanců z produkce, marketingu, obchodního oddělení i zpravodajství. Tyto změny ale nestačily přinést kýžené výsledky, protože Česnavičiuse na začátku roku 2008 nahradil českým manager Marek Singer, který měl mezinárodní zkušenost v marketingu. Odcházející zaměstnanci přičítali propad Primy novému systému managementu, který zavedl nový majitel, švédská Modern Times Group (MTG). (Více sekce 4.2.) Podle nich společnost MTG vede Primu z londýnské centrály stejným způsobem jako své kabelové televize bez toho aniž by rozuměla vkusu českých televizních diváků.

⁶⁶ Dušan Kütner, "Analogová zemská TV ve většině ČR skončí do listopadu 2011, ČTK, 28. dubna 2008.

⁶⁷ Adéla Vopěnková, "Sárbu adds to his media empire", (Sárbu doplňuje své mediální impérium) *Czech Business Weekly*, 23. června 2008, dostupné na <http://www.cbw.cz/en/sarbu-adds-to-his-media-empire-/8219.html?search=Prima%20CEO> (otevřeno 22. června 2008).

4.2 Vlastnictví a křížení vlastnictví

Největší vlastnické spory se za posledních několik urovnaly a vlastnická struktura televizních a rozhlasových médií se zprůhlednila. Převážná většina kapitálu v českých médiích je rukou zahraničních vlastníků.

Novela vysílacího zákona z roku 2006⁶⁸ zavedla opatření, která zabráňují křížení vlastnictví mezi provozovatelem elektronické komunikační sítě (jakou je například digitální multiplex nebo kabelová televize) a držitelem vysílací licence. Toto opatření se týká i subjektů, které jsou finančně o osobně napojeny na zainteresované strany.⁶⁹ Opatření se dotklo dvou největších kabelových operátorů v České republice, společností UPC a Karneval, které se spojily v roce 2006. Chtěli vybudovat novou optickou síť, ale regulátor ji s odvoláním na toto nové opatření tento plán zakázal.⁷⁰ Stejně opatření zasáhlo společnost Czech Digital Group, která je vlastnický napojená na televizi Prima TV a má licenci pro provozování Multiplexu B. Televize opatření kritizovala s tím, že byla průkopníkem digitalizace v zemi a jako první investovala do experimentálního digitálního vysílání právě skrze Czech Digital Group. Protesty Primy podpořili i mobilní operátoři, protože je pravděpodobné, že toto opatření je zásáhne během další vlny novelizace mediálního zákona plánované na rok 2008.⁷¹

K největší změně ve vlastnické struktuře od roku 2005 došlo v září 2005 kdy MTG odkoupilo 50 procent podílu, GES Media Holding, vlastníka Prima TV, za 96 milionů EUR. V roce 2005, v době podpisu smlouvy Prima TV začala šlapat na paty TV Nova a ohrožovat její vedoucí postavení na trhu, díky programům jako například reality show *VyVolení*. Očekávání, že společnost MTG, která investovala do televizí ve více než 30 zemích zdokonalí finanční strategii se nenaplnily. Místo toho, existence spoluvlastníků se stejným podílem ztížila rozhodování o chodu televize. Stanice teď schází jasný koncept a pomalu ztrácí své stálé diváky. Výsledkem toho byl výrazný pokles sledovanosti v roce 2006. Personální změny televizi ještě více poškodily a pomohly TV Nova se vrátit na svou původní pozici.⁷²

⁶⁸ Zákon z 25. dubna 2006, který mění Vysílací zákon.

⁶⁹ Ekonomicky nebo personální spojenými osobami se rozumí, jestliže se jedna osoba podílí přímo nebo nepřímo na vedení, kontrole nebo jmění druhé osoby nebo jestliže se shodně právnícké nebo fyzické osoby přímo nebo nepřímo podílejí na vedení, kontrole nebo jmění obou osob. Účastí na kontrole i jmění se rozumí vlastnictví více než 20 % podílu na základním kapitálu nebo podílu s hlasovacím právem. (Zákon z 25. dubna 2006, § 17(4)).

⁷⁰ RRTV, *Výroční zpráva 2006*, str. 17.

⁷¹ Filip Rožánek, "Návrh další digitální novely je na světě", *Český rozhlas*, 26. června 2008 dostupné na http://www.rozhlas.cz/digital/cesko/_zprava/469295 (otevřeno 23. července 2008).

⁷² V prvním čtvrtletí 2008, TV Nova pohltila 54 procent celkových výdajů za reklamu, což bylo o 10 procent více než ve stejném období v roce 2007. Do Primy šlo pouze 30 procent zisků, podle výzkumné společnosti CCD Data.

Proces udělování digitálních licencí pozorně sledoval i švýcarský vydavatel Ringier a projevil zájem vstoupit na vysílací trh. Ringier má už velmi silné postavení na trhu s tištěnými médii a vydává více než desítku novin a časopisů, včetně bulvárního deníku *Blesk*, který je neprodávanějším titulem v této kategorii v zemi.

Poté co získali digitální licenci, na trh vstoupila řada nových vlastníků. Hudební kanál Óčko je v rukou německého vydavatelství Mafra, které se už delší dobu zajímalo o akvizice na českém vysílacím trhu. Poté co se jí nepodařilo získat rozhlasovou licenci, Mafra koupila dvě pražské rozhlasové stanice Classic FM a Expres. Mafra také vlastní dva celostátní deníky *Mladá fronta Dnes* a *Lidové noviny*, a zdarma rozdáváný deník *Metropolitní Expres*, zpravodajské portály a několik časopisů o životním stylu.

Držitel licence zpravodajské stanice Z1, První zpravodajská, je celá v rukou slovenské finanční skupiny J&T Finance Group, která dosud do Z1 investovala asi 150 miliónů korun (€ 4.14 million). Zakladatel a majitel TV Barrandov je slovenský finančník Tomáš Chrenek, který podniká v mnoha různých odvětvích. Má kontrolu nad Třineckými železárnami a filmovými studii Barrandov. Většinový podíl v TV Pohoda má Radim Pařízek, který je také držitelem rozhlasové licence rádia Čas a spolujednatel sítě rozhlasových stanic Hey. Febio TV vlastní režisér a televizní producent Fero Fenič, zakladatel největšího pražského filmového festivalu. Fenič odmítá identifikovat své investory. Síť regionálních televizních kanálů RTA vlastní Jaroslav Berka, lobista, kterému patří také zpravodajský portál a je známý jako podpůrce středo-pravé ODS, nyní vládní strany.

4.3 Reklamní trh

Reklamní trh už celá léta potřebuje více konkurence. Očekává se, že digitalizace otřese dominantním postavením TV Nova, která si za léta v této pozici zvykla nastavovat vlastní pravidla a ceny pro zadavatele reklamy.

Poté co bylo uděleno prvních šest digitálních licencí v dubnu 2006, poslanci se rozhodli pomoci komerčním televizím a omezili reklamu na ČT a zároveň zvýšili televizní poplatky. Novela Zákona o rozhlasových a televizních poplatcích snížila limit pro vysílání reklamy na ČT na pouhých 0.5 procent z celkového vysílacího času v roce 2007 s tím, že od roku 2008 ČT nebude reklamu vysílat vůbec. Rozjezd komerčního digitálního vysílání zabrzdlily soudní spory a situace využili TV Nova a Prima TV.

Jak už bylo vysvětleno dříve, ČT bylo umožněno pokračovat ve vysílání reklamy v průběhu přechodu na digitalizaci. (*Více sekce 3.3.*)

Celkové výnosy z reklamy v České republice byly v roce 2006 18.06 miliard korun (657.2 miliónů EUR). Televize si opět ukrojila lví podíl 47 procent, 8.42 miliard korun (306.35 miliónů EUR).

Tabulka 8. Podíl na reklamním trhu (2006, čisté zisky), %

Médium	Podíl (%)
Televize	46.6
Tisk	34.7
Rozhlas	7.5
Venkovní reklama	6.5
Internet	3.0
Jiné (včetně kina)	1.7

Zdroj: ARBOmedia Praha

Kontrola TV Nova nad reklamním trhem vyvolala znovu trpký spor mezi zadavateli reklam a TV Nova. Největší skupina zadavatelů sdružená v ČSZV (*České sdružení pro značkové výrobky*) podala v roce 2005 stížnost proti TV Nova u českého antimonopolního úřadu ÚOHS (*Úřad pro ochranu hospodářské soutěže*). Stěžovatel obvinil TV Nova z upřednostňování klientů, kteří nenakupovali také reklamní čas na Prima TV.⁷³ Na začátku roku 2006 ÚOHS Nově nařídil tyto praktiky zastavit. Spor trval několik měsíců, ale TV Nova se podařilo nakonec dohodnout s většinou největších zadavatelů reklamy. Stále ovládá největší část výdajů za reklamu v zemi.

Tabulka 9. Podíl na výdajích za reklamu (2006, hrubé příjmy), %

Stanice	%
TV Nova	48.6
Prima TV	34.8
ČT 1	15.7
ČT 2	0.9

Zdroj: IP International Marketing Committee⁷⁴

Velká poptávka po reklamních časech zvýšila ceny za reklamu. Tento trend se ještě prohloubil celkovým snížením času, který diváci tráví sledováním televize, což pozorovatelé přičítají celé škále důvodů, ke kterým patří i změna životního stylu díky ekonomickému růstu. Češi jsou ale také nespokojeni s omezenou nabídkou, která vysvětluje nedostatek reklamního času. Neatraktivnější reklamní časy jsou vyprodány

⁷³ David Macháček, "Stát šetří naši reklamu, přiznala Nova", *aktualne.cz*, 23. listopadu 2005, dostupné na <http://aktualne.centrum.cz/domaci/kauzy/clanek.phtml?id=2902> (otevřeno 23. července 2008).

⁷⁴ IP International Marketing Committee, *Television 2007. International Key Facts*, říjen 2007 (dále jen IP International Marketing Committee, *Television 2007*), str. 136.

dlouho dopředu. Situaci ještě zhoršily přísné limity na reklamu na ČT a malá penetrace satelitních a kabelových televizí.⁷⁵

Zadavatelé reklamy, toužící po nižších cenách a mladých divácích, se čím dál více soustředí na jiné formy komunikace a jiná média, mezi které patří například internet. Vstup šesti digitálních nováčků v roce 2008 v krátkodobé perspektivě nepoškodí výsostně postavení TV Nova a Prima TV. Během několika příštích let by však nové digitální televize mohly prorazit a přirozeně tak přerušit současné kvazi-monopolní postavení těchto televizí v rámci komerčního vysílání.

4.4 Redakční zásady a nezávislost

Novináři pracující pro komerční televize nemají pocit, že by vlastníci zasahovali do obsahu zpravodajství. Tvrdí, že jejich zpravodajství je nezávislé.⁷⁶

Novináři pracující pro Prima TV musí dodržovat jednoduchý etický kodex, který televize zavedla v roce 2003.⁷⁷ V roce 2005 TV Nova přijala pouze etický kodex na ochranu práv dětí a mladistvých. Tento kodex byl inspirován různými zdroji. Jako například paragrafy o pornografii ve Vysílacím zákoně, rozhodnutími vydanými českými soudy v kauzách, které souvisely s pornografií a etickým kodexem BBC.⁷⁸

Televizní zpravodajství stále trpí nedostatkem dobře proškolených, profesionálních novinářů, kteří by dodržovali zásady precizního a nezaujatého zpravodajství. To se znovu ukázalo v červnu 2008, kdy zpravodajský kanál Z1 zahajoval vysílání. Vedení stanice si uvědomilo, že kvalitní profesionálové ve zpravodajství jsou nedostatkovým zbožím a přebírali zaměstnance České televizi a Českému rozhlasu.⁷⁹ Z nových hráčů na trhu se Febio TV zavázalo ještě před spuštěním vysílání k dodržování těch nejpřísnějších etických principů a být po ČT a Prima TV další českou televizí, která která zavede etický kodex pro své novináře.⁸⁰

⁷⁵ Konference Digimedia 2007, prezentace Martina Nováčka, OMD media agency (17. května 2007, Prague).

⁷⁶ OSI/Česká republika, str. 538.

⁷⁷ OSI/Česká republika, str. 536.

⁷⁸ "Nova přijala kodex ochrany dětí a mladistvých ve svém vysílání", ČTK, 25.dubna 2005.

⁷⁹ Martin Petera, "Z1 získala úspěšné novináře", *Český rozhlas*, 2. února 2008, dostupné na <http://www.radiotv.cz/digital-clanky/5040/z1-ziskala-uspesne-novinare.html> (otevřeno 23. července 2008).

⁸⁰ Prohlášení Febio TV dostupné na http://www.febiotv.cz/en/code_of_conduct.php (otevřeno 22. července 2008).

4.5 Regionální a místní vysílání

Novela vysílacího zákona z roku 2006 definuje regionální a místní vysílání. Regionální vysílání je definováno pokrytím méně než 70 procent a více než 1 procentem území. Místní (lokální) vysílání definuje pokrytí menší než 1 procento území České republiky.⁸¹

V zemi současně době provozuje vysílání 12 regionálních televizí. Jedna skupina pěti stanic je součástí *Regionální televizní agentury* (RTA) a druhá skupina sedmi, se připojuje k vysílání televize Prima TV.

Tabulka 10. Seznam regionálních televizních stanic v České republice

RTA	RTA Zlín
	Fatem TV/RTA Jižní Morava
	RTA Jižní Čechy
	RTA Ostrava
	RTA Východní Čechy
Nezávislé regionální stanice	Genus TV
	Regionální televize Dakr
	Českomoravská televizní/Vysočina TV
	TV Lyra
	TV Morava
	TV Vřídlo
	Zak TV

Zdroj: RRTV, *Výroční zpráva 2007*

Regionální vysílání v posledních letech zastínil spor RTA a Prima TV o sdílené frekvence. Vlastníkem sítě regionálních televizí je Jaroslav Berka, který v roce 2004 odkoupil regionální televize, které sdílely frekvence s Prima TV.⁸² (Více sekce 4.2.) Prima TV je podle své původní licenční smlouvy z roku 1994 zavázána sdílet frekvence s regionálními televizemi. Prima TV původně zamýšlela tyto stanice odkoupit, aby se tak sporům o frekvence vyhnula, ale Berka byl první.

Prima TV se v minulosti dohodla s většinou regionálních televizí, s RTA i ostatními, že budou vysílat pouze krátké regionální zprávy v odpoledním bloku. Dohoda byla schválena RRTV a jejím účelem bylo zajistit, aby regionální vysílání, programem, na který není typický divák Primy zvyklý, neodradilo diváky Prima TV v regionech. Ještě

⁸¹ Zák č.235/2006 Sb.

⁸² OSI/Česká republika, str. 527–528.

důležitější byla snaha Prima TV koordinovat program regionálních stanic, tak aby mohla zachovat reklamní časy pro své klienty.

V roce 2007 se Berka dohodnul s hudebním kanálem Óčko, a RTA začala využívat celé tři hodiny denního vysílání a přestala následovat zájmy Primy. V praxi to znamenalo, že v regionech, ve kterých provozuje vysílání RTA, byli diváci odpojeni od tradičních odpoledních seriálů, které Prima dlouhodobě vysílá. Řada diváků si myslela, že se jedná o pirátské vysílání a stěžovala si Primě. To vypovídá o popularitě těchto regionálních programů.

V roce 2006 RTA také získala digitální licenci. Stanice má povinnost vysílat denně minimálně 90 minut původní, regionální tvorby. Celé vysílání (včetně sportu, zábavy, filmů a vzdělávacích programů) se soustředí na region. Plánuje také vysílat zpravodajství z partnerských televizí v sousedních regionech – Slovenska, v Rakouska, Polska a Německa. RTA má podle licence povinnost poskytnout vysílací čas občanské společnosti a menšinám. RTA bude digitálně vysílat denně od 6 do 24 hodin.

S výjimkou Vysočina TV, všechny nezávislé regionální televize založili společnost Regio Media, která je v rukou Prima TV.

Kromě regionálních televizí, v České republice provozuje vysílání více než 60 místních televizních stanic. Pokrývají malá města a okresy a obvykle vysílají místní informace a zprávy. O jejich vlivu neexistují žádná data nebo výzkum.

5. PROGRAM

5.1 Programová nabídka

Veřejnoprávní televize se jasněji vymezila jako alternativa komerčních televizí. Stále se liší od svých komerčních partnerů, kteří jsou vyzbrojeni především nenáročnou zábavou a filmovými trháky. Programové schéma ČT se v posledních letech výrazně nezměnilo. Druhý kanál stále vysílá spíše intelektuální a kulturní programy a zaměřuje se na menší, náročnější cílovou skupinu diváků. První kanál, který přitahuje mnohem větší skupinu diváků také vysílá značnou část veřejnoprávně zaměřených programů. Dramatické pořady a zpravodajství tvoří největší část programu, následují dokumenty, reportáže a publicistika. V roce 2007 se mírně zvýšil poměr zábavy ve vysílání a významně se zvýšil počet vysílaných dokumentů. (*Tabulka č. 10*). ČT nespecifikuje v číslech programovou nabídku pro menšiny. Nicméně obecně vzato, významná část právě dokumentární tvorby a reportáží se věnuje právě problematice menšin.

Tabulka 11. Programová skladba vysílání ČT (2006–2007)

Typ programu	2006						2007					
	ČT1		ČT2		ČT1+2		ČT1		ČT2		ČT1+2	
	čas	% ⁸³	čas	%	čas	%	čas	%	čas	%	čas	%
Zpravodajství	1,446.9	16.5	2,092.8	23.9	3,539.7	20.2	1,387.8	15.8	1,890.3	21.6	3,278	18.7
Reportáže a publicistika	1,430.3	16.3	623.2	7.1	2,053.5	11.7	1,486.8	17	860.2	9.8	2,347	13.4
Dokumenty	760.3	8.7	1,400.6	16	2,161	12.4	920.3	10.5	1,516.7	17.3	2,437.1	13.9
Vzdělávací pořady	276.4	3.2	426.7	4.9	703.1	4	204.2	2.3	520.8	5.9	724.9	4.1
Náboženské vysílání	43.7	0.5	65.1	0.7	108.8	0.6	38.7	0.4	67.5	0.8	106.2	0.6
Sport	120.1	1.4	1,439.5	16.4	1,559.6	8.9	130.1	1.5	888	10.1	1,018.1	5.8
Dramatické pořady	2,641.8	30.2	1,117.5	12.8	3,759.3	21.5	2,458.2	28.1	1,280.6	14.6	3,738.8	21.3
Hudba	270.9	3.1	796.8	9.1	1,067.7	6.1	319.1	3.8	831.9	9.3	1,151.1	6.1
Zábava	1,046.8	11.9	419.1	4.8	1,465.9	8.4	1,125.3	12.8	491.3	5.6	1,616.6	9.2
Specifické programy ⁸⁴	378.5	4.2	242.2	2.8	620	3.4	NA ⁸⁵	NA	NA	NA	NA	NA
Teleshopping	179.7	2.1	129.5	1.5	309.2	1.8	266.7	3	144.8	1.7	411.4	2.3
Reklama	164.6	1.9	7	0.1	171.6	1						
Jiné	NA	NA	NA	NA	NA	NA	422.6	4.8	269.8	3.1	692.4	4.1
Celkem	8,760	100	8,760	100	17,520	100	8,760	100	8,760	100	17,520	100

Zdroje: ČT, *Výroční zpráva 2006*;⁸⁶ ČT, *Výroční zpráva 2007*

TV Nova vysílá především zábavu, filmy, zpravodajství a sport. Podstatnou část program utvoří původní tvorba, jako například české seriály *Ordinace v růžové zahradě*, *Pojíšlovna štěstí*, *Ulice*. Asi 33 procent programu TV Nova tvoří právě původní tvorba. Televizní zpravodajství vysílané v hlavním vysílacím čase patří stále k nejsledovanějším pořadům v zemi. V roce 2006 byla hlavní zpravodajská relace na TV Nova nejsledovanějším pořadem vůbec s podílem 74 procent.⁸⁷ Tento program zůstal stejně populární i v roce 2008.⁸⁸ Vzhledem k této popularitě, TV Nova zahájila také odpolední vysílání zpravodajství, které se soustředí převážně na senzacechvivé a šokující

⁸³ Procenta z celkového programu

⁸⁴ Zaměřené na charitu, neziskové organizace, programy o televizi apod.

⁸⁵ V roce 2007 ČT přeřadila "specifické programy" do kategorie "Jiné".

⁸⁶ "Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2006" (dále jen Výroční zpráva ČT, 2006), dostupné na <http://www.ceskatelevize.cz/ct/publikace/rocnky/2006/zprava2006.pdf> (otevřeno 25. července 2008).

⁸⁷ IP Intern naional Marketing Committee, *Television 2007*, str. 132.

⁸⁸ Tisková zpráva TV Nova, 11. února 2008, dostupné na <http://www.nova.cz/tvnova/?138c=%3Bsled-&138e=DO28886&ex28886=sledovanost-televiznich-novin-i-nadale-rose> (otevřeno 24. července 2008).

reportáže především ze světa zločinu a skandálů.⁸⁹ Vzorem pro odpolední zpravodajství byl podobný zpravodajský pořad, zaměřený na krvavé a skandální zpravodajství, vysílaný na sesterské stanici v Rumunsku, Pro TV.

Programové schéma Prima TV's se podobá programu TV Nova a dominuje mu zábava. Mezi nejpopulárnější programy patří nedělní televizní soutěž vysílaná v hlavním vysílacím čase *Ber nebo neber*, původní televizní seriál z produkce Primy *Letiště* a *Velmi křehké vztahy* a také odpolední seriály pro ženy.

Mezi nejsledovanější pořady na ČT patří seriály a varietní show jako *Když hvězdy tančí* a dokumenty.

Válka o sledovanost mezi Prima TV a TV Nova dosáhla nového vrcholu v roce 2008. Prima TV změnila svou hlavní zpravodajskou relaci a přesunula ji z 19:15 na 19:30, na stejný čas hlavní zpravodajské relace TV Nova, aby se tak přímo utkala s neúspěšnějším pořadem svého konkurenta. První prudká vlna nárůstu sledovanosti nepokračovala a v květnu Prima vrátila hlavní zpravodajství na svůj původní čas. Zpravodajský kanál ČT a nová zpravodajská televize Z1 přinutila úřadující stanice věnovat zvýšenou pozornost svým zpravodajským produktům.

5.2 Obecná ustanovení o zpravodajství a programu

Právní opatření regulující zpravodajství se nezměnila. RRTV je nadále zodpovědná za monitorování dodržování pravidel objektivit a vyváženosti ve vysílání všech provozovatelů vysílání.⁹⁰ V roce 2007, RRTV shledala 134 potenciálních porušení požadavků na objektivitu a vyváženost ve zpravodajských pořadech.⁹¹

Programová skladba je součástí licenčních podmínek. Základní práva a povinnosti komerčních a zároveň veřejnoprávních provozovatelů vysílání jsou obsažena ve Vysílacím zákoně.⁹²

⁸⁹ „Nová relace je ojedinělý zpravodajský formát, v němž klademe velký akcent na zprávy z regionů, na drobné trestné činy i závažné kriminální případy, na zajímavosti. Chceme přijít s živými a atraktivními zprávami, které budou oproštěné od velké politiky, a které se budou věnovat problémům obyčejných lidí,” prohlásil šéfredaktor TV Nova Martin Ondráček před spuštěním nového zpravodajského pořadu v únoru 2007. Tisková zpráva TV Nova, 22. Ledna 2008, dostupné na <http://www.nova.cz/tvnova/?138c=-zpravy-&138e=DO4173&ex4173=novinka-odpoledni-televizni-noviny> (otevířeno 24. července 2008).

⁹⁰ Vysílací zákon, §31 (viz OSI/Česká republika, str. 537).

⁹¹ RRTV, *Výroční zpráva 2007*, str. 153.

⁹² OSI/Česká republika, str. 523.

5.3 Kvóty

Čeští provozovatelé vysílání běžně dodržují všechny kvóty vyplývající ze směrnice Televize bez hranic (TVWF).⁹³ Všichni provozovatelé celoplošných televizí splnili v roce 2007 všechny požadavky na vysílání nezávislých evropských pořadů. Regionální provozovatelé vysílají evropskou, převážně českou produkci většinu svého vysílacího času.⁹⁴

5.4 Závazky pro veřejnoprávní a komerční provozovatele vysílání

Konkrétní závazky pro veřejnoprávní televizi jsou definovány převážně v Zákoně o České televizi a za poslední tři roky se nezměnily. Komerční televize stále nemají žádné konkrétní veřejnoprávní závazky, které by jim ukládal zákon, jako například požadavky na regionální vysílání nebo vysílání pro menšiny.

6. ZÁVĚRY

Po desetiletí právního přetahování se v České republice konečně rozběhl proces digitalizace. Pozitivní stránkou všech průtahů by mohlo být považováno to, že neúspěšní žadatelé o digitální licence, frustrovaní zadavatelé reklamy a mediální experti, včetně novinářů se zapojili do poměrně produktivní debaty o digitalizaci, která se prostřednictvím médií dostala k veřejnosti, patří k ní i několik zpravodajských serverů zabývajících se digitalizací a novými technologiemi. I tato debata přispěla k legislativním změnám, které vedly k odblokování procesu digitalizace a otevření trhu novým hráčům. Šest nových digitálních kanálů by mělo konečně začít vysílat do jara 2009. Další digitální kanály mají pak přijít po úplném přechodu na digitalizaci naplánovaném na rok 2012.

Nové novely mediální legislativy nicméně nezměnily struktury a fungování RRTV. Stále visí otazníky nad její nezávislostí a kompetencemi. RRTV se podařilo splnit více administrativních úkolů. Bohužel, ale stále vystupuje spíše jako vykonavatel státní legislativy než jako aktivní regulátor, protože jí chybějí jasné právní předpisy, udržitelné financování a kompetence, které jí umožní se vypořádat s digitálním vysíláním.

Díky novému systému udělování licencí, který vypadá jako pouhá formalita, má Česká republika jeden z nejliberálnějších systémů přidělování televizních licencí v Evropě. Ještě je příliš brzy předvídat jak tento systém ovlivní mediální trh. Zda přinese větší různorodost nebo naopak více chaosu. Značná část regulace byla ponechána samotnému trhu. Zkušenost s podobným liberálním systémem regulace vysílání

⁹³ Směrnice 2007/65/EC, viz výše.

⁹⁴ RRTV, *Výroční zpráva 2007*.

v devadesátých letech minulého století stála Českou republiku nákladné mezinárodní arbitráže a soudy, které iniciovali poškození investoři. Nový systém udělování licencí připomíná systém už delší dobu zavedený v oblasti satelitního a kabelového vysílání.

Během dalšího roku se budou čeští diváci po téměř dvou dekadách omezené programové nabídky moci dívat na šest nových kanálů. Tato změna pravděpodobně podpoří konkurenceschopnost vysílacího trhu, po které už dlouho volají zadavatelé reklam. Jak dalece tato nabídka poslouží diváků je otázka, která bude moci být zodpovězena až časem.

PŘÍLOHA 1. LEGISLATIVA CITOVANÁ VE ZPRÁVĚ

Sbírka zákonů České republiky.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES ze dne 7. března 2002 o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení, publikovaná v Úředním věstníku Evropské unie, L108/7, 24. dubna 2004 (přístupová směrnice)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o autorizaci elektronických komunikačních sítí a služeb, publikovaná v *Úředním věstníku Evropské unie*, L108/21, 24. dubna 2002 (autorizační směrnice).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací, publikovaná v *Úředním věstníku Evropské unie*, L108/33, 24. duben 2002 (rámcová směrnice)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací, publikovaná v *Úředním věstníku Evropské unie*, L108/51, 24. duben 2002 (směrnice o univerzálních službách)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání, publikovaná v *Úředním věstníku Evropské unie*, L332/27, 18. prosinec 2007, (směrnice o audiovizuálních službách)

Zákon č. 127/2005 o elektronických komunikacích, *Sbírka zákonů*, 22. února 2005.

Zákon č. 231/2001 o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (274/2003, 341/2004, 501/2004, 626/2004, 82/2005, 127/2005, 348/2005, 235/2006, 160/2007, 296/2007, 304/2007) Zákon nahradil Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání z roku 1991.

Zákon č. 348/2005 z 5.srpna o rozhlasových a televizních poplatcích.

Zákon č. 483/1991 on České televizi, *Sbírka zákonů*, část 93 z 29. listopadu 1991, naposledy změněn zákonem č. 82/2005, který mění zákon č. 483/1991 o České televizi v pozdějším znění.

“Technický plán přechodu zemského analogového televizního vysílání na zemské digitální televizní vysílání” (161/2008 Sb.)

“Koncepte rozvoje digitálního televizního vysílání v České republice”, 15. března 2006.

PŘÍLOHA 2. SEZNAM LITERATURY

Anglicky

Broadcasting Council, "Report on the state of broadcasting and the activity of the Council for Radio and Television Broadcasting for 2006".

IP International Marketing Committee, *Television 2007. International Key Facts*, October 2007.

Česky

RRTV, "Zpráva o stavu vysílání a činnosti rady pro rozhlasové a televizní vysílání za rok 2005".

RRTV, "Zpráva o stavu vysílání a činnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání 2007".

"Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2006", schválená Radou ČT 21. března 2007.

"Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2007", schválená Radou ČT 26. března 2008.